

Rozpoczęcie działalności w Niemczech. Najważniejsze informacje

Szanowni Państwo,

Przekazujemy w Państwa ręce pierwsze wydanie naszego wprowadzenia do działalności gospodarczej na rynku niemieckim. Chcemy pomóc Państwu w podjęciu decyzji w tym zakresie, tak aby Państwa działalność w Niemczech była dobrym wyborem i kolejnym etapem rozwoju Państwa firmy. Opracowanie, jako zbiór podstawowych i wstępnych informacji ukierunkowane jest na działanie firm z branży produkcyjnej i przemysłowej.

I. FORMY PRAWNE DZIAŁALNOŚCI

W Niemczech podmiot planujący działalność gospodarczą może wybrać jedną z wielu dedykowanych do tego celu form prawnych: Spółki osobowe:

- GbR (Gesellschaft des bürgerlichen Rechts) - spółka cywilna
- OHG (Offene Handelsgesellschaft) - spółka jawna
- KG (Kommanditgesellschaft) - spółka komandytowa
- Stille Gesellschaft - spółka cicha
- PartnG (Partnergesellschaft) - spółka partnerska

Spółki kapitałowe:

- AG (Aktiengesellschaft) - spółka akcyjna
- KGaA (Kommanditgesellschaft auf Aktien) - spółka komandytowo-akcyjna
- GmbH (Gesellschaft mit beschränkter Haftung) - spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

Więcej podstawowych informacji na temat powyższych form działalności gospodarczej możecie Państwo znaleźć w Poradniku¹ Ministerstwa Gospodarki Niemiec.

¹ <https://www.existenzgruender.de/DE/Gruendung-vorbereiten/Rechtsformen/inhalt.html>

Jedną z najczęściej wykorzystywanych form w praktyce jest Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Kapitał zakładowy na poziomie minimum to 25.000,00 Euro, przy czym połowa z tej kwoty musi zostać wpłacona przy założeniu spółki. Wkłady pieniężne wspólnicy muszą wpłacić na rachunek bankowy (czyli podobnie jak w Polsce), kwota ta nie musi później oczywiście być przechowywana przez spółkę na tymże rachunku – pieniądze te mają służyć prowadzeniu bieżącej działalności gospodarczej. Koszt notariusza i opłat sądowych co do zasady powinny zamknąć się do 1.000,00 Euro łącznie – oczywiście wiele zależy od finalnie ustalonej wysokości kapitału zakładowego. Poza tym, przedsiębiorca z Polski może rozważyć otwarcie oddziału (Niederlassung²) lub działanie na rynku niemieckim w formie Einzelunternehmen. Przedsiębiorcy jednoosobowi mogą zetknąć się z terminem Gewerbe – jest to swoista nazwa działalności gospodarczej na terenie Niemiec. Używana jest do określenia zarobkowej, jednoosobowej działalności gospodarczej, związanej z przemysłem, rzemiosłem lub handlem i usługami. Działalność ta wykonywana jest na własny rachunek w sposób zorganizowany i ciągły. W przypadku tego rodzaju działalności można oczywiście zatrudniać pracowników.

Rejestracja działalności gospodarczej w formie Gewerbe nie jest skomplikowana i może również nastąpić elektronicznie. Dla Pasewalku właściwa jest w tym zakresie następująca strona Internetowa: <https://www.e-gewerbeamt.de/pasewalk/geso-online-meldungen/?op=meldung-start-meldeart>

W przypadku spółek, np. spółki GmbH należy wcześniej założyć spółkę u notariusza i dokonać jej rejestracji w Rejestrze Przedsiębiorców (Unternehmensregister), następnie zaś dokonujemy rejestracji naszej działalności jako Gewerbe. Sytuacja osób fizycznych jest trochę prostsza, gdyż do rejestracji potrzebne jest samo zarejestrowanie Gewerbe w Urzędzie.

Przedsiębiorcy muszą również pamiętać o co do zasady obowiązkowej przynależności do Industrie- und Handelskammer (IHK), gdzie składka roczna wynosi 100 – 150 Euro.

II. STAWKI PODATKOWE

Forma organizacyjno-prawna, w jakiej prowadzona jest działalność gospodarcza w Niemczech, determinuje sposób opodatkowania tej działalności oraz samego przedsiębiorcy. Do podstawowych podatków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej w Niemczech należą:

- ➔ podatek dochodowy od osób fizycznych (niem. Einkommensteuer) – stawka podatku waha się od 14 do 45%
- ➔ podatek dochodowy od osób prawnych (niem. Körperschaftsteuer) – stawka podatku 15%
- ➔ podatek od działalności gospodarczej (niem. Gewerbesteuer)
- ➔ podatek od towarów i usług (niem. Umsatzsteuer) – podstawowa stawka podatku to 19%

Ponadto w zależności od prowadzonej działalności występują m.in. następujące podatki:

- ➔ podatek od usług budowlanych (niem. Bauabzugsteuer) – odbiorca usług budowlanych będący przedsiębiorcą pobiera zryczałtowaną „zaliczkę” na podatek dochodowy w wysokości 15%, przedsiębiorcy z Polski mogą ubiegać się o zwolnienie z obowiązku pobierania tego podatku
- ➔ podatek od środków transportu (niem. Kraftfahrzeugsteuer) – stawki tego podatku są bardzo zróżnicowane i najlepiej je zweryfikować osobno dla każdego przypadku, z wykorzystaniem oficjalnych „kalkulatorów”³

² Więcej informacji możecie Państwo znaleźć tutaj:

https://www.neubrandenburg.ihk.de/fileadmin/user_upload/Recht_und_Steuern/Gewerberecht/MB_Errichtung_einer_Zweigniederlassung_und_Betriebsst%C3%A4tte.pdf

³ https://www.bundesfinanzministerium.de/Web/DE/Service/Apps_Rechner/KfzRechner/KfzRechner.html

Jeżeli chodzi o Gewerbesteuer – czyli podatek od działalności gospodarczej, to stawki podatkowe (Hebesätze) są zróżnicowane. W Pasewalku⁴, kształtują się one w następujący sposób:

Podatki od nieruchomości (Grundsteuer):

- Dla podatku od nieruchomości dla nieruchomości rolnych: Grundsteuer A 300 v.H.
- Dla podatku od nieruchomości dla nieruchomości budowlanych: Grundsteuer B 400 v.H.

Do obliczenia podatku od nieruchomości potrzebujemy trzech informacji. Po pierwsze, musimy wiedzieć, jaka jest wartość nieruchomości (Einheitswertes). Po drugie – musimy wiedzieć, jaka część tej wartości (Grundsteuermesszahl) posłuży nam do wyliczenia wysokości podatku. Dla nieruchomości niezabudowanych wartość ta wynosi 10 promili. Jednocześnie, stawka podatkowa dla nieruchomości budowlanych wynosi 400%. W praktyce oznacza to tyle, że w przypadku nieruchomości o wartości 30.000,00 Euro, zapłacimy podatek gruntowy w wysokości 1200 Euro (30000,00 Euro x 0,010 x 400%).

Podatek od działalności gospodarczej (Gewerbesteuer):

- Gewerbesteuer 400 v.H.

Podatek od działalności gospodarczej obliczamy analogicznie jak w przypadku podatku od nieruchomości, z zastrzeżeniem, iż drugi z czynników potrzebny nam do wyliczenia, tj. Steuermesszahl, wynosi 3,5% (0,035).

Realna stawka podatkowa podatku dochodowego dla firm (Körperschaftsteuer) to 15%, jednakże efektywna to 15,825 % (doliczając do tego podatek „solidarnościowy” - Solidaritätszuschlag).

Jeżeli chodzi o opodatkowanie zatrudnionych osób fizycznych, to podatek dochodowy od wynagrodzenia (Lohnsteuer) jest odprowadzany bezpośrednio przez pracodawcę. Dodatkowo potrącane są podatek solidarnościowy, a także kościelny, w przypadku członków wspólnoty religijnej finansowanej z podatków. Stawka podatku dochodowego jest uzależniona od wysokości rocznego dochodu. Podstawowa kwota (Grundfreibetrag), od której nie płaci się żadnego podatku, wynosi w 2019 roku 9.168 Euro dla osób samotnych i 18.336 Euro dla osób pozostających w związku małżeńskim lub zarejestrowanym związku partnerskim. Ponadto pracownicy mają dodatkowo wolną od podatku ryczałtową kwotę w wysokości 1000 euro rocznie. Stawki podatkowe zaczynają się od 14% i rosną wraz z wielkością dochodu. Najwyższa stopa podatku wynosi 45%.

Firmy rozliczają podatki co do zasady raz w miesiącu, jednocześnie raz do roku każda firma składa roczne zeznanie podatkowe. Prowadzący działalność gospodarczą w formie Gewerbe będą musieli płacić: Gewerbesteuer, „zwykły” podatek dochodowy (Einkommensteuer lub Körperschaftsteuer w przypadku osób prawnych) oraz rozliczać podatek VAT.

Koszty prowadzenia działalności gospodarczej – samochody i hulajnogi elektryczne

Osoba prowadząca własną działalność gospodarczą lub pracownik korzystający z samochodu służbowego z napędem elektrycznym do celów prywatnych, może liczyć na ulgi podatkowe.

Samochody elektryczne (nowe samochody) – w tym zakresie funkcjonuje amortyzacja podatkowa dla elektrycznych pojazdów dostawczych: oprócz amortyzacji podstawowej (dostępnej dla wszystkich podatników), można zastosować dodatkową amortyzację w wysokości 50% wartości pojazdu (koszt nabycia), co przy obniżeniu podatku na tego rodzaju samochody z 0,5% do 0,25% (samochody o wartości do 40.000 euro) – jest dodatkowym atutem.

⁴ <https://pasewalk.de/de/wirtschaft/hebesaetze/>

E-Bike – korzystanie z firmowego roweru elektrycznego prywatnie nie będzie obciążone podatkiem od korzyści pieniężnych, jednakże rowery elektryczne z silnikiem uzyskujące prędkość ponad 25 kilometrów na godzinę nie są traktowane jako pojazdy zwolnione od podatku.

III. KOSZTY PRACY

Koszty pracy pracownika dla pracodawcy, można jednak przyjąć pewne założenia i dla przykładu wskazać koszty pracodawcy pracownika, zatrudnionego w landzie Meklemburgia – Pomorze Przednie w przypadku pracy na stanowisku pracownika fizycznego w branży przemysłowej, np. na hali produkcyjnej. W takim przypadku minimalna stawka wynagrodzenia wynosi 9,35 Euro brutto.

Sprawne poruszanie się w obszarze kosztów pracy i wynagrodzeń pracowniczych wymaga orientacji w zakresie tzw. klas podatkowych, od których zależą obciążenia publicznoprawne. W Niemczech wyróżniamy następujące klasy podatkowe:

- I. Osoby samotne i żyjący osobno małżonkowie (miesięczny dochód wolny od podatku to 945 euro).
- II. Osoby samotnie wychowujące (miesięczny dochód wolny od podatku to 1.908 euro).
- III. Osoby owdowiałe, bądź małżonkowie, których partner wybrał klasę podatkową V lub nie pracuje (miesięczny dochód wolny od podatku to 1.788 euro).
- IV. Małżonkowie, których partner wybrał tę klasę podatkową, która jest najbardziej właściwa dla osób zarabiających na tym samym poziomie (jest to również klasa podatkowa przyznawana automatycznie, w przypadku gdy małżonkowie nie wybiorą innej klasy podatkowej). Miesięczny dochód wolny od podatku to 105 euro).
- V. Osoby samotne i małżonkowie wykonujący więcej niż jedną pracę - ta klasa podatkowa odnosi się do drugiej pracy (miesięczny dochód wolny od podatku to 0 euro).

Poniżej przedstawiono przykładowe oszacowanie kosztów pracodawcy dla pracowników, którzy pozostają w związku małżeńskim i oboje pracują. W przypadku posiadania dzieci, wynagrodzenie pracownika będzie obliczone na jeszcze bardziej korzystnych zasadach.

Wynagrodzenie brutto	Wynagrodzenie netto	Klasa podatkowa	Łączne koszty pracodawcy
1570,08 €	1255,67 €	III	1 880,56 €

W przypadku pracowników, którzy jedynie dojeżdżają do pracy w Niemczech, ale w Niemczech nie mieszkają, koszty Pracodawcy zasadniczo nie są większe ani mniejsze niż w przypadku pracowników zamieszkałych w Niemczech, gdyż każdy pracownik musi posiadać jednocześnie tytuł do ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego.

Korzystną z perspektywy finansowej możliwością współpracy z pracownikami z Polski jest współpraca z firmami, które delegują pracowników do pracy na terytorium Niemiec. W takim przypadku osoby te posiadają tytuł do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych w Polsce, a w Niemczech należy im wypłacać minimalne wynagrodzenie, chyba że pracownicy będą wysyłani na prace montażowe do 8 dni, gdyż wtedy pracownicy Ci mogą otrzymywać wynagrodzenie zgodne z prawem Państwa, z którego są delegowani.

Niniejsze opracowanie powstało przy współpracy Förder- und Entwicklungsgesellschaft Vorpommern-Greifswald mbH oraz mec. Rafała Malujdy z Kancelarii malujda.pl, który jest członkiem Izby Adwokackiej Meklemburgia Pomorze – Przednie (Rechtsanwaltskammer Mecklemburg-Vorpommern) oraz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie.